

OPETUS- JA KOULUTUSSANASTO (OKSA)

koulutustoiminta vs. koulutus (1)

14.9.2023

Sisällysluettelo

Käsitekaavioluettelo.....	3
Kuvaluettelo.....	4
1 Koulutustoiminta ja koulutusjärjestelmä.....	8
Englanninkielinen hakemisto / English index.....	70
Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register.....	71
Suomenkielinen hakemisto.....	72

Käsitekaavioluettelo

Käsitekaavio 1. Koulutustoiminta.....	21
---------------------------------------	----

Kuvaluettelo

Kuva 1. Suomen koulutusjärjestelmä.....9

1 Koulutustoiminta ja koulutusjärjestelmä

1

<Suomi>

koulutusjärjestelmä

hakusana: koulujärjestelmä

sv utbildningssystem *n*

en education system

määritelmä

kokonaisuus, joka kattaa Suomessa lakisääteisesti tarjottavan *varhaiskasvatuksen* ja *koulutuksen (1)* sekä tiedot lakisääteisesti tarjottavan koulutuksen (1) eri vaiheiden suorittamisjärjestyksestä ja mahdollisesta ikäsidonaisuudesta sekä koulutuksen (1) vaiheiden kestosta

huomautus

Suomen koulutusjärjestelmä muodostuu *varhaiskasvatuksesta*, *esiopetuksesta*, yhdeksänvuotisesta yleissivistävästä *perusopetuksesta* ja perusopetuksen jälkeisestä *koulutuksesta (1)*, johon kuuluvat *ammattillinen koulutus*, *lukiokoulutus* sekä *ammattikorkeakouluissa* ja *yliopistoissa* annettava *korkeakoulutus*. Suomen koulutusjärjestelmään kuuluvat myös *vapaan sivistystyön koulutus* ja *taiteen perusopetus*.

Ks. myös *oppivelvollisuus*.

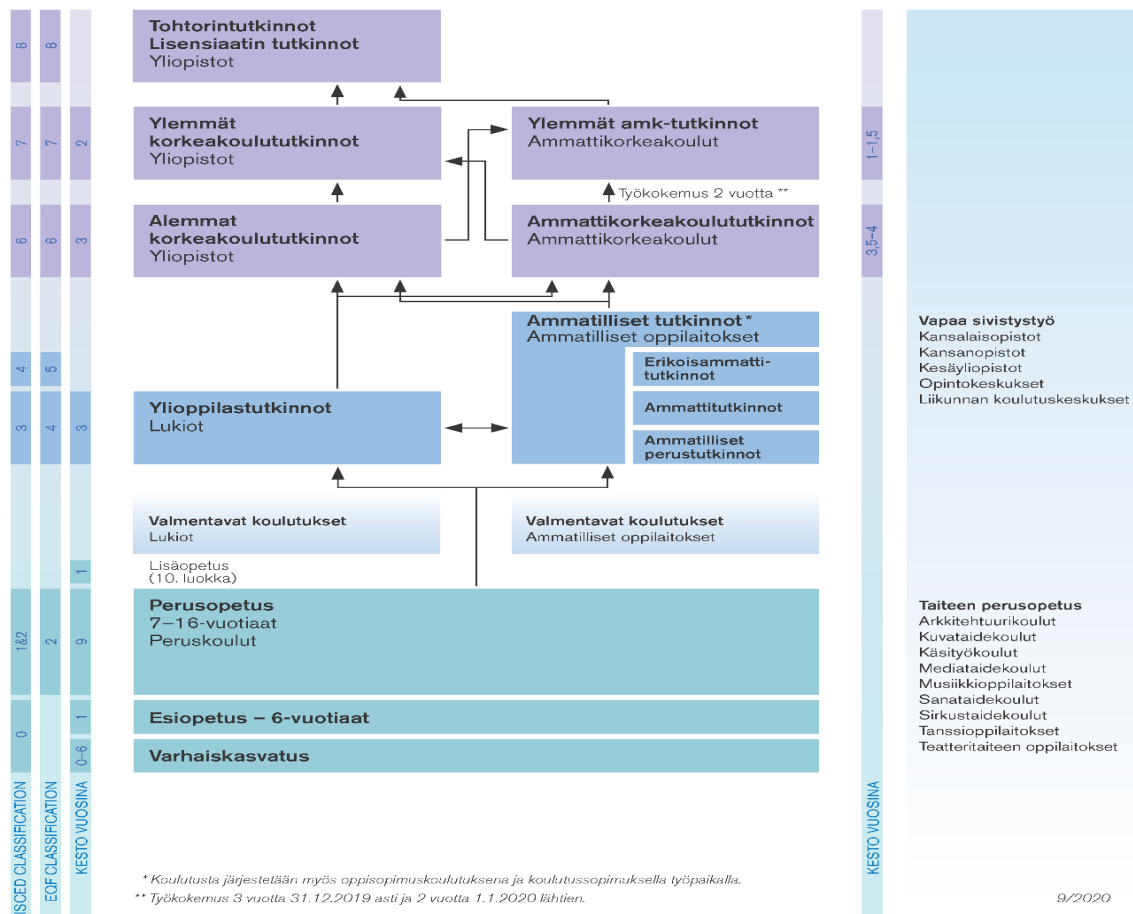
Käsitteen tunnus: c126

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

Kuva 1. Suomen koulutusjärjestelmä.

Kuvan lähde: opetus- ja kulttuuriministeriön viestintä, tammikuu 2021

2

koulutustoiminta

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on järjestää *koulutusta (1)*, *koulutuksia (2)* tai *opetusta (1)*

huomautus

Koulutuksen alalla "järjestämällä" viitataan toimintaan, jossa toimija saa koulutusta (1) aikaan pääsääntöisesti omana toimintanaan, siis esimerkiksi antamalla *opetusta (1)* oman henkilökuntansa työnä. Vrt. *säädösperustainen koulutuksen hankkiminen*.

Koulutuksen järjestämisvastuussa oleva toimija voi täydentää itse järjestämäänsä koulutusta (1) hankkimalla osan koulutuksesta (1) kutakin *koulutusmuotoa (1)* koskeissa säädöksissä määrättyiltä ulkopuolisilta toimijoilta säädöksissä täsmennetyillä tavoilla. Esimerkiksi *korkeakoulu (1)* voi koulutusvastuunsa puitteissa hankkia jonkin tietyn alan opetusta (1) toiselta korkeakoululta (1).

Koulutusjärjestelmään kuuluvasta koulutuksesta (1) koulutustoimintaan sisältyy opetuksen (1) ja koulutuksen (1) järjestäminen *esiopetuksesta* alkaen; *varhaiskasvatuksen* järjestäminen ja tuottaminen eivät siis kuulu koulutustoimintaan. Koulutustoimintaan sisältyy kuitenkin myös muun kuin koulutusjärjestelmään kuuluvan opetuksen (1) ja koulutuksen (1) järjestäminen.

Ks. myös *varhaiskasvatus*, jota järjestetään ja tuotetaan niin julkisesti kuin yksityisestikin. Varhaiskasvatuksen järjestäjä- ja tuottajatahoja kuvaa käsitekaavio *Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat*.

Ks. myös *koulutustoimija*.

Käsitteen tunnus: c1805

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 12.5.2023: OKSAssa koulutustoiminnan määritelmän sanamuoto on erilainen kuin JO-sanaston lausuntokierrosluonnoksessa.

-- **JO-sanaston määritelmä:** "koulutuksen (1) ja koulutusten (2) aikaansaamiseen tähtäävä toiminta"

-- **OKSAn määritelmä:** "toiminta, jonka tarkoituksena on järjestää koulutusta (1), koulutuksia (2) tai opetusta (1)" (= "toiminta, jonka tarkoituksena on järjestää 'toimintaa, jonka ensisijainen tavoite on tuottaa osaamista' tai 'suunniteltuja opintojen ja järjestelyjen kokonaisuuksia, joiden tavoitteena on lisätä johonkin aihepiiriin tai alaan liittyvää osaamista tai tarjota valmiudet tutkinnon tai muun kokonaisuuden suorittamiseen' tai 'vuorovaikutukseen perustuvaa toimintaa, jonka tavoitteena on oppiminen'")

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 12.5.2023: Onko tarkoituksenmukaista rajata tämä käsite pelkkään koulutuksen järjestämiseen? Ja jos kyse on pelkästään koulutuksen järjestämisestä, niin tarvitaanko tosiaan myös käsite koulutustoiminta, kun on jo olemassa käsitteet koulutus (1) ja koulutuksen järjestäminen? JO-sanaston työryhmä pohti, että eikö koulutustoiminnassa (jos käsite tarvitaan) kuitenkin ole kyse niin koulutuksen tuottamisesta, järjestämisestä kuin toteuttamisestakin.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 12.5.2023: Pohdimme, että jos koulutustoiminta on valtionhallinnon tason toimintaa, niin voitaisiinko käsitteelle lisätä esim. seuraavantyyppinen huomautus: "Koulutustoimintaan liittyy/sisältyy muun muassa koulutukseen (1) liittyvä lainsäädäntö ja hallinto sekä valtion, kunnan ja yksityisen puolen rahoitus."

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 12.5.2023: Riippumatta siitä, tarvitaanko määritellä käsite koulutustoiminta, voitaisiinko ainakin koulutustoiminnan alakäsitteet, kuten "koulutustoiminta, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä", "koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta", "säädösperustainen julkisesti rahoitettu koulutustoiminta", "valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta", "kaupallinen koulutustoiminta" korvata käsitteillä "koulutus, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä", "koulutuslainsäädännössä säädetty koulutus", "säädösperustainen julkisesti rahoitettu koulutus", "valtionosuusrahoitettu koulutus", "kaupallinen koulutus" (tai viimeinen virheellisten miellejhtymien välttämiseksi "markkinaehtoinen koulutus")?

3

koulutus (1)

sv utbildning (1)
inte: skolning

en < education (3); training

määritelmä

organisoitu toiminta, jonka ensisijaisena tavoitteena on tuottaa osaamista

huomautus

Määritelmän sana "ensisijaisena" viittaa siihen, että voidaan ajatella, että on myös muuta organisoitua toimintaa, jonka yhtenä tavoitteena on tuottaa osaamista – esimerkiksi sosiaalipolitiikka –, mutta koulutuksessa (1) osaamisen tuottaminen on ensisijainen tavoite.

Koulutus (1) on organisoitua toimintaa, jolla on sekä laajoja yhteiskunnallisia että yksilöiden ja organisaatioiden *osaamiseen* liittyviä tavoitteita. <- OKSA-KÄSITTELY PUUTTUU

Koulutuksen (1) tavoitteena oleva osaaminen voidaan tuottaa *opetuksen (1)* tai muun *oppimiseen* tähtäävän toiminnan avulla.

Koulutus (1) on laaja ja varsin abstrakti käsite.

Tutkintotavoitteisuuden mukaan koulutus (1) voidaan jakaa *tutkintoon* johtavaan koulutukseen, tutkintoon valmistavaan koulutukseen ja koulutukseen, joka ei johda eikä valmista tutkintoon.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen koulutus (1), niin että termillä education viitataan koulutuksen (1) lisäksi muun muassa *kasvatukseen*, *opetukseen (1)* ja sivistykseen.

Vrt. *koulutus (2)*.

Ks. myös *opettaminen*, *oppiminen*, *opiskelu*.

Käsitteen tunnus: c121

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

OKSA-jaos 2.10.2020: tarvitaanko erikseen lakisääteinen koulutus ja ei-lakisääteinen koulutus?

OKSA-jaos 2.10.2020: tällä hetkellä koulutus (1):n alla on kyllä myös ei-lakisääteisiä, kuten henkilöstökoulutus

OKSA-jaos 2.10.2020: OKSA on ajateltu koulutusjärjestelmän kuvaukseksi, jolloin OKSAn koulutukset olisivat lähinnä lakisääteisiä koulutuksia

OKSA-jaos 2.10.2020: Jatkuvan oppimisen sanastossa myös koulutukset jotka on OKSAssa määritelty koulutus (1):nä, voisi mahdollisesti määritellä koulutus (2):na (täydennyskoulutus, muuntokoulutus, erikoistumiskoulutus...)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 12.5.2023: Helsingin kaupungin palaute JO-sanaston koulutus (1)-käsitteeseen: Sana ensisijaisesti viittaa siihen, että on myös muita tehtäviä kuin osaamisen lisääminen eikä siihen, että on myös muita toimintoja, joissa yhtenä tehtävänä on osaamisen lisääminen. Esimerkki sosiaalipolitiikasta on tässä yhteydessä harhaanjohtava eikä yhdisty mihinkään.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 12.5.2023: Jatkuvan oppimisen sanastoon saadun lausuntopalautteen mukaan "ensisijainen tavoite" voi kuulostaa siltä että on myös toissijainen tavoite, mutta sitä ei ole eksplisiittisesti kerrottu (ja onhan näitä: "pitää pois pahanteosta", "vihreä siirtymä", "yhteiskunnan koheesio"). Mutta ehkä määritelmä voidaan kuitenkin säilyttää näin; asiaa on avattu huomautuksessa (vaikkakaan ensimmäinen huomautuskappale ei ilmeisesti avaudu kaikille sanaston käyttäjille).

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 12.5.2023: Ehdotamme, että käsitteen kohdalle lisättäisiin seuraava huomautus (joka voisi sopia toiseksi huomautuskappaleeksi): "Koulutus (1) on organisoitua toimintaa, jolla on sekä laajoja yhteiskunnallisia että yksilöiden ja organisaatioiden osaamiseen liittyviä tavoitteita."

4

säädösperustainen koulutuksen hankkiminen

määritelmä

toiminta, jossa julkisen hallinnon organisaatio, jolla on lakisääteinen vastuu [koulutuksesta \(1\)](#) mutta joka ei itse järjestä koulutusta (1), toteuttaa lakisääteistä tehtävänsä hankkimalla koulutuksen (1) soveltuvaksi katsomaltaan toimijalta hankintalainsäädännön mukaisesti

huomautus

Säädösperustaisessa koulutuksen hankkimisessa tulee noudattaa hankintalain (1397/2016) säännöksiä.

Säädösperustaista *koulutuksen hankintaa* harjoittavat muun muassa työ- ja elinkeinohallinto hankkiessaan *työvoimakoulutusta* ja Jatkuvan oppimisen palvelukeskus hankkiessaan *koulutusta (1)*.

Tässä määritellyn koulutuksen hankkimisen perusta on lainsäädännössä. Esimerkiksi työ- ja elinkeinohallinnon hankkimasta työvoimakoulutuksesta säädetään työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluvassa laissa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012). Työ- ja elinkeinohallinnon työvoimakoulutuksena hankkimasta kotoutumiskoulutuksesta säädetään puolestaan laissa kotoutumisen edistämisestä (1386/2010).

Säädösperustaista koulutuksen hankkimista ei ole esimerkiksi ammatillisen *koulutuksen järjestäjän* toiminta, kun se hankkii järjestämisluvassaan määrättyjen *tutkintojen* osia tai niihin *valmistavaa koulutusta* vaikkapa toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä. Tämä jälkimmäinen on *koulutuksen hankintaa*, joka lasketaan osaksi [koulutustoimintaa](#).

Käsitteen tunnus: c1809

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

5

koulutus, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä

huomautus

Koulutusta, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä, on esimerkiksi yksityisen oppilaitoksen tarjoama säätelemätön *koulutus (1)* ja yksityisen yrityksen myymä IT-koulutus.

Käsitteen tunnus: c1820

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

6

koulutuslainsäädännössä säädetty koulutus

määritelmä

[koulutus \(1\)](#), josta säädetään [koulutuslainsäädännössä](#)

huomautus

Koulutuslainsäädännössä säädettyyn koulutukseen liittyy koulutustoimijalle säädetty velvollisuus tai sille lainsäädännön perusteella annettu lupa, vastuu tai tehtävä järjestää koulutusta (1).

Koulutuslainsäädännössä säädetyn koulutuksen toteuttamista tuetaan julkisin varoin.

Ks. myös *opetuksen järjestämislupa*.

Käsitteen tunnus: c1806

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

7

koulutuslainsäädäntö

määritelmä

niiden säädösten kokonaisuus, jotka sisältävät säännöksiä *varhaiskasvatuksesta*, *koulutuksesta (1)* tai *koulutuksista (2)* ja niiden järjestämisestä tai sisällöstä

huomautus

Koulutuslainsäädäntö voidaan jakaa opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön ja muiden hallinnonalojen koulutuslainsäädäntöön.

Säädöksellä tarkoitetaan tekstikokonaisuutta, joka sisältää julkisen vallan antamia yleisesti noudatettaviksi tarkoitettuja säännöksiä. Säädöksiä ovat esimerkiksi lait ja asetukset sekä viranomaisten antamat oikeussäännöt.

Käsitteen tunnus: c1831

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

8

opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säädetty koulutus

määritelmä

koulutus (1), josta säädetään opetushallinnon alan *koulutuslainsäädännössä*

huomautus

Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyvät lait ja asetukset valmistelee valtioneuvostolle ja eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriö.

Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyy esimerkiksi varhaiskasvatusta, yleissivistävää koulutusta (esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus), ammatillista koulutusta ja korkeakoulutusta koskeva lainsäädäntö.

tunnus: c1824

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

Jatkuvan oppimisen sanaston lausuntokierros 2021-2022: Raison seudun

koulutuskuntayhtymä: Tähän lisäyksenä tutkintoon valmentava koulutus -- **Terminologin kommentti 5.5.2023:** Mihin kohtaan viimeistä huomausta tutkintokoulutukseen valmentava koulutus kuuluu?

Terminologin kysymys 14.9.2023: Varhaiskasvatus ei ymmärtääkseni sisälly käsitteeseen opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säädetty koulutus? Mutta lienee kuitenkin asiallisesti oikein sanoa huomautuksessa, että "Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyy esimerkiksi varhaiskasvatusta koskeva lainsäädäntö"?

9

muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä säädetty koulutus

määritelmä

koulutus (1), josta säädetään muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä

huomautus

Muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädäntöön sisältyvät lait ja asetukset valmistelee valtioneuvostolle ja eduskunnalle Ahvenanmaan maakuntahallitus tai muu ministeriö kuin opetus- ja kulttuuriministeriö.

Esimerkkejä muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännöstä ovat

- Ahvenanmaan maakuntalaki Ahvenanmaan korkeakoulusta (Högskolan på Åland) annetun maakuntalain muuttamisesta
- puolustusministeriön hallinnonalalle kuuluva laki Maanpuolustuskorkeakoulusta ([1121/2008](#))
- sisäministeriön hallinnonalalle kuuluvat laki Poliisiammattikorkeakoulusta ([1164/2013](#)) ja laki Pelastusopistosta ([607/2006](#)) ja
- oikeusministeriön hallinnonalalle kuuluva laki Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta ([1316/2006](#)).

Käsitteen tunnus: c1825

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

10

säädösperustainen julkisesti rahoitettu koulutus

määritelmä

koulutus (1), jonka rahoittamiseen valtio osallistuu säädösten perusteella

huomautus

säädösperustaista julkisesti rahoitettua koulutusta ovat

- *valtionosuusrahoitettu koulutus*, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009)
- *ammattikorkeakoulujen koulutus (1)*, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään ammattikorkeakoululaissa (932/2014) ja
- *yliopistojen koulutus (1)*, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään yliopistolaissa (558/2009).

Julkinen hallinto (valtio, kunta tai kuntayhtymä) voi olla julkisesti rahoitetun koulutuksen ainoa rahoittajataho tai koulutus (1) voi saada rahoitusta julkisen rahoituksen lisäksi myös muilta tahoilta.

Esimerkki koulutuksesta (1), jossa on myös muita rahoittajatahoja kuin julkinen hallinto, on julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus, jota rahoittaa osin julkinen hallinto ja osin työnantajaorganisaatio. Muita esimerkkejä ovat *avoin korkeakouluopetus* ja *vapaa sivistystyö*; näistä peritään maksua niihin osallistuvilta henkilöiltä.

Käsitteen tunnus: c1837

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 23.5.2023: OKSAn määritelmässä on mainittu vain valtio. OKSA-jaokselle palautetta: "valtio" liian suppea, ehdotetaan korvattavaksi ilmaisulla "valtio, kunta, kuntayhtymä tai muu julkisyhteisö".

11

valtionosuusrahoitettu koulutus

määritelmä

[säädosperustainen julkisesti rahoitettu koulutus](#), jossa yhtenä rahoituslähteenä on *varhaiskasvatuksen järjestäjälle, opetuksen järjestäjälle, koulutuksen järjestäjälle tai vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjälle* myönnettävä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus

huomautus

Määritelmässä mainittuihin *koulutuksen järjestäjiin* kuuluvat *toisen asteen koulutuksen järjestäjät ja taiteen perusopetuksen järjestäjät*.

Varhaiskasvatuksen sekä *esiopetuksen* ja *perusopetuksen* valtionosuusjärjestelmä muodostuu valtionvarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksista sekä esi- ja perusopetuksen osalta myös opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta. Kuntien lisäksi rahoitusjärjestelmä kattaa myös yksityiset koulutuksen järjestäjät ja kuntayhtymät.

Lukiokoulutuksen valtionosuus myönnetään laskennallisin perustein. *Lukiossa (1)* rahoitus määräytyy opiskelijamäärän ja *opiskelijaa* kohti määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Kunnan rahoitusosuus opetustoimen käyttökustannuksiin lukiokoulutuksessa on n. 58 prosenttia kunnan rahoitusosuuteen kuuluvista valtionosuusperusteista.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjän osuus perusrahoituksessa perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön *koulutuksen järjestäjälle* asettamiin tavoitteellisiin opiskelijavuosiin, suoritusrahoituksessa suoritettuihin *tutkintoihin* ja *tutkinnon osien osaamispisteisiin* sekä vaikuttavuusrahoituksessa opiskelijoiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtymiseen sekä opiskelija- ja työelämäpalautteeseen. Laskennallisen rahoituksen lisäksi koulutuksen järjestäjät voivat hakemuksesta saada strategiarahoitusta, jota ministeriö myöntää harkintaan perustuen.

Vapaan sivistystyön oppilaitosmuotojen valtionosuusrahoituksen peruste määräytyy rahoitettavien suoritteiden ja *oppilaitoksen* suoritetta kohden määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Tästä on poikkeuksia: esimerkiksi *kansalaisopistolle, kansanopistolle, kesäyliopistolle* tai *opintokeskukselle*, jonka *koulutus (2)* on hyväksytty maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelmaan, myönnetään valtionosuutta 100 prosenttia, ja kansanopiston ylläpitäjälle, joka järjestää oppivelvollisuuskoulutusta, myönnetään valtionosuutta samoin 100 prosenttia.

Taiteen perusopetuksen valtionosuusrahoitus jakaantuu asukasmäärän perusteella rahoitettavaan toimintaan ja opetustuntimäärän perusteella rahoitettavaan toimintaan.

Käsitteen tunnus: c1835

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaavio: [Koulutustoiminta](#)

12

markkinaehtoinen koulutus; ~ maksullinen palvelutoiminta (2); ~ koulutuksen myynti

määritelmä

A) *koulutustoimijan* tai muun organisaation järjestämä tai tuottama *koulutus (1)*, joka rahoitetaan myymällä *koulutus (1)* toiselle taholle

B) *koulutustoimijan* tai muun organisaation järjestämä tai tuottama *koulutus (1)*, joka myydään toiselle taholle hintaan, joka määräytyy vapailla markkinoilla kysynnän ja tarjonnan mukaan

huomautus

Markkinaehtoisen koulutuksen hinta määräytyy vapailla markkinoilla kysynnän ja tarjonnan mukaan, ilman hankinnan ulkopuolelta kanavoituvaa yhteiskunnan taloudellista tukea. Julkisten toimijoiden on myytävä markkinaehtoinen koulutus vähintään kustannukset kattavaan hintaan.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien sekä *vapaan sivistystyön oppilaitosten maksullinen palvelutoiminta (1)* on markkinaehtoista koulutusta (MUOTOILTAVA UUDELLEEN) siltä osin kuin kyseessä on *koulutusten (2)*, *tutkintojen* tai *tutkinnon osien* myyminen (maksullisessa palvelutoiminnassa voidaan myydä muitakin palveluita kuin koulutusta (1)).

Myös *korkeakoulujen (1) täydennyskoulutus* on esimerkki markkinaehtoisesta koulutuksesta.

JO-LISÄYSEHDOTUS: Markkinaehtoista koulutusta ovat myös ELY-keskusten ja TE-toimistojen kilpailuttamalla hankkimat *työvoimakoulutukset*.

Markkinaehtoista koulutusta harjoittavat myös *koulutusjärjestelmän* ulkopuoliset toimijat.

Markkinaehtoisen koulutuksen (1) sisältö voi noudattaa yhteiskunnan sisältöohjausta (esimerkiksi hygieniapassin suorittamiseen tähtäävä *koulutus (2)*) tai olla siitä riippumatonta.

Esimerkkejä markkinaehtoisesta koulutuksesta:

– Julkisen toimijan järjestämä *koulutus (2)*, joka myydään toiselle julkiselle toimijalle: esimerkiksi *vapaan sivistystyön oppilaitos* voi myydä *kotoutumiskoulutusta* vähintään kustannukset kattavaan hintaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY).

– Julkisen toimijan järjestämä *koulutus (2)*, joka myydään yksityiselle toimijalle: esimerkiksi *yliopisto* voi myydä *täydennyskoulutusta* markkinahintaan yritykselle.

– Yksityisen sektorin organisaation tuottama *koulutus (2)*, joka myydään julkiselle toimijalle: esimerkiksi yritys voi myydä IT-koulutuksen markkinahintaan ministeriön *henkilöstökoulutukseksi*.

maksullinen palvelutoiminta (2): Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) termi maksullinen palvelutoiminta (ks. *maksullinen palvelutoiminta (1)*) viittaa järjestämisluvan mukaisen koulutuksen (1) myyntiin toiselle koulutuksen järjestäjälle. Myös muun kuin järjestämisluvan mukaisen koulutuksen järjestämiseen, jota ei laissa 531/2017 rajoiteta, viitataan lain perusteluissa termillä maksullinen palvelutoiminta. Termiä maksullinen palvelutoiminta tässä jälkimmäisessä merkityksessä voidaan siis pitää markkinaehtoisena koulutuksen lähisynonyymina.

Vrt. *maksullinen palvelutoiminta (1)*.

Käsitteen tunnus: c1838

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 12.5.2023: Ehdotamme (ks. perustelut koulutustoiminta-käsitteen kohdalta), että "kaupallinen koulutustoiminta" korvattaisiin käsitteellä "kaupallinen koulutus". Kuitenkin virheellisten mielleyhtymien välttämiseksi termin täytyisi mahdollisesti pikemminkin olla "markkinaehtoinen koulutus"?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 23.5.2023: Ehdotus OKSA-jaokselle: ensisijaiseksi termiksi termin "kaupallinen koulutustoiminta" sijaan "markkinaehtoinen koulutustoiminta". Perustelumme on, että sana "kaupallinen" viittaa mielestämme kilpailuun ja voiton tavoitteluun. Sen sijaan "markkinaehtoinen" viittaa (Kielitoimiston sanakirjankin mukaan) siihen, että hinta määräytyy markkinoilla. Nähdäksemme termistä markkinaehtoinen koulutustoiminta syntyy myös paremmin mielikuva siitä, että koulutuksen ostaja ja myyjä voivat olla myös julkisia toimijoita.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 23.5.2023: Ehdottaisimme määritelmän muokkaamista seuraavasti: "koulutustoiminta, joka rahoitetaan siten, että koulutustoimija tai muu organisaatio myy järjestämänsä tai tuottamansa [VAL: aikaansaamansa?] koulutuksen (1) toiselle taholle hintaan, joka määräytyy vapailla markkinoilla kysynnän ja tarjonnan mukaan".

-- Vrt. OKSAn aiempi määritelmä: "koulutustoiminta, joka rahoitetaan siten, että koulutustoimija tai muu organisaatio myy järjestämänsä tai tuottamansa koulutuksen1 toiselle taholle"

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 23.5.2023: Pohdimme, onko välttämätöntä erotella sanomalla "järjestämänsä tai tuottamansa" (järjestäminen on OKSAssa viitannut julkisen sektorin koulutuksen järjestäjiin ja tuottaminen yrityksiin). Ehdottaisimme niiden sijaan esim. verbiä aikaansaada: "aikaansaamansa koulutuksen". Tai sitten jotain muuta verbiä, jota on käytetty käsitteen *koulutustoiminta* määritelmässä.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 23.5.2023: Jatkuvan oppimisen sanastoon on tulossa lisähuomautus "Markkinaehtoista koulutustoimintaa ovat myös ELY-keskusten ja TE-toimistojen kilpailuttamalla hankkimat työvoimakoulutukset. (Huom.: Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy ELY-keskuksilta ja TE-toimistoilta kunnille 1.1.2025.)". Sopiiko tämä huomautus myös OKSAan?

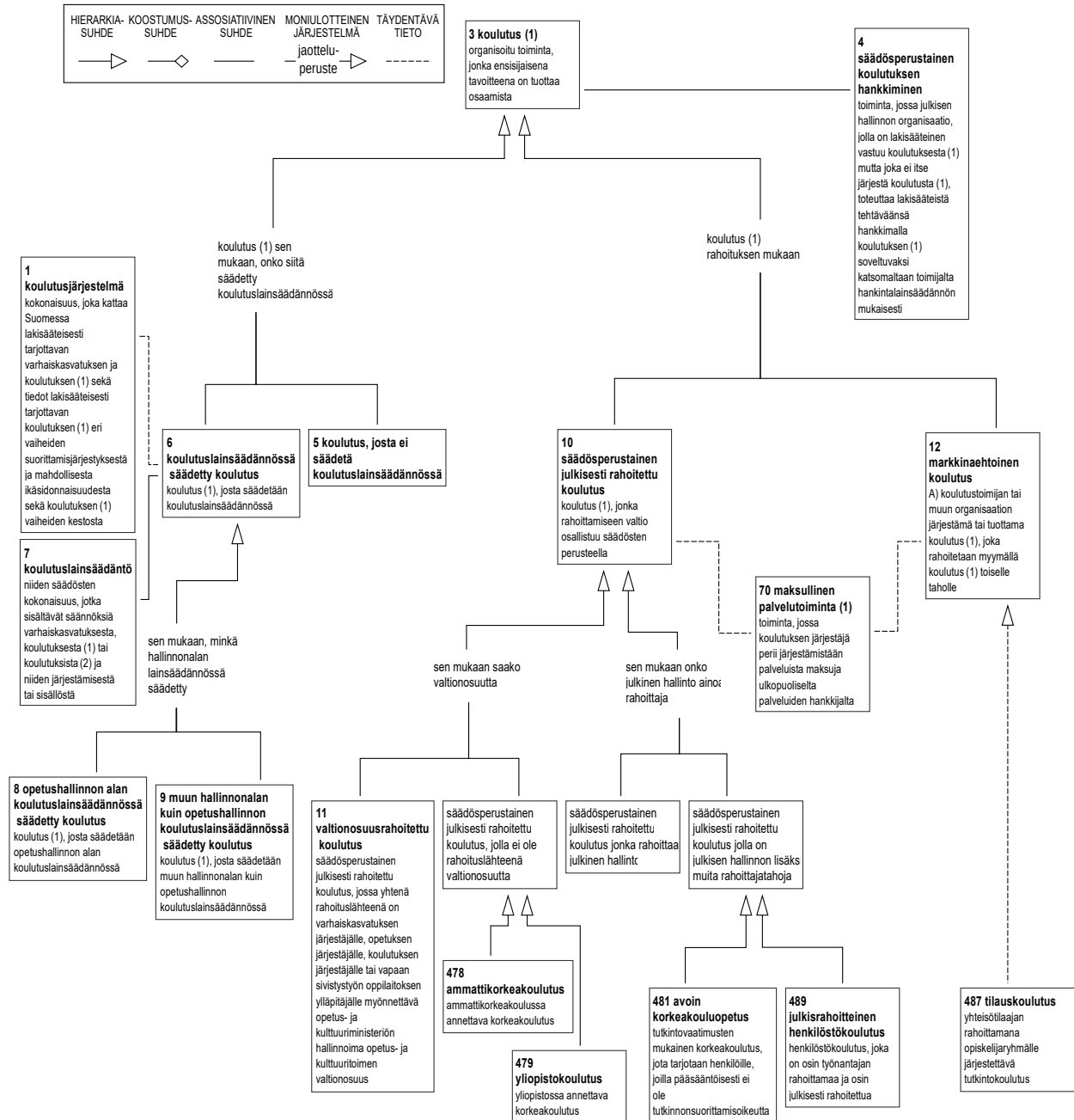
Terminologin kysymys 14.9.2023: Kumpi määritelmä on soveltuvampi, OKSAssa aiemmin olleeseen pohjautuva (vaihtoehto A) vai Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän ehdotukseen pohjautuva (vaihtoehto B)?

Terminologin kysymys 14.9.2023: Huomautus, jossa puhutaan ammatillisen koulutuksen järjestäjien sekä vapaan sivistystyön oppilaitosten maksullisesta palvelutoiminnasta, tarkistettava kun käsite on kaupallisen koulutustoiminnan sijaan markkinaehtoinen koulutus.

Terminologin kysymys 14.9.2023: Tehdäänkö huomautuksiin Jatkuvan oppimisen sanastoprojektissa tehty "JO-LISÄYSEHDOTUS"?

Terminologin kysymys 14.9.2023: Onko "koulutuksen myynti" edelleenärkevä lähikäsite?

Opetus- ja koulutussanasto (OKSA), koulutustoiminta, 14.9.2023

Käsitekaavio 1. Koulutustoiminta.

Englanninkielinen hakemisto / English index

Numbers in the index refer to the term record numbers.

_index_start_en		training	3
education (3)	3	_index_end_en	
education system	1		

Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register

Numren i registret anger termpostnumren.

_index_start_sv		utbildningssystem	1
skolning	3	_index_end_sv	
utbildning (1)	3		

Suomenkielinen hakemisto

Hakemiston numerot viittaavat termitietuenumeroihin.

_index_start_fi		
koulujärjestelmä; ks. koulutusjärjestelmä	1	
koulutuksen myynti	12	
koulutus (1)	3	
koulutus, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä . 5		
koulutusjärjestelmä	1	
koulutuslainsäädännössä säädetty koulutus	6	
koulutuslainsäädäntö	7	
koulustointa	2	
		maksullinen palvelutoiminta (2) 12
		markkinaehtoinen koulutus 12
		muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä säädetty koulutus 9
		opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säädetty koulutus 8
		säädösperustainen julkisesti rahoitettu koulutus 10
		säädösperustainen koulutuksen hankkiminen 4
		valtionosuusrahoitettu koulutus 11
		_index_end_fi